

R. M. a. 5

E. A. Alfthan

Muutamia näkökohtia sokurijuurikasviljelykseen nähden Suomessa.

Esitelmä pidetty Maanviljelijäin Yleisen Liiton kevätkokouksessa Tampereella 15. 3. 1910.

Sokurijuurikasviljelyksen harrastus näkyy nykyään meillä levinneen laajoihin maanviljelyspireihin ja on allekirjoittaneen tarkoituksena näillä riveillä koettaa selvittää eräitä kohtia tässä maallemme niin merkitsevässä kysymyksessä.

Keskustelun pohjaksi asiassa pyydän saada esittää kuusi kysymystä:

- 1:ksi Sokurijuurikasten viljelyskulut Suomessa.
- 2:ksi Kuinka paljon apulannoitusaineita vaativat sokurijuurikkaat hehtaaria kohti?
- 3:ksi Sokurijuurikkaiden minimihinnat meillä.
- 4:ksi Juurikasjätteiden laatu.
- 5:ksi Raakasokuritehtaan perustamiskulut.
- 6:ksi Veroituskysymys.

1:ksi Viljelyskulut.

Kokeneitten suomalaisten maanviljelijäin suosiollisesti antamain tietojen mukaan nousevat sokurijuurikasten tuotantokulut, jos hehtaarisato on 20 tonnia, vähintään 400 à 460 markkaa hehtaarilta, joka tekee Smk. 20 à 23 juurikastonnilta. Tähän tulee lisäksi juurikasten kuljetus pelloilta rautatieasemalle, satamaan tai laivarahdistista.

Niin pian kuin maamme maanviljelijät pitempi-aikaisen ja laajemman sokurijuurikasviljelyksen kautta ovat perehtyneet tämän kasvin viljelyksen erikoisiin edellytyksiin, voi olettaa kustannusten vähenevän sekä ojitukseen ja muokkaukseen että kitkemiseen, haraukseen ja nostoon nähden. Lannoitus tulee sitävastoin syvemmissä ruokamullassa vaatimaan suurempia lannoitusainemääriä, jolle seikalle kuitenkin tulevat vastapainoksi ne suuremmat sadot, joita syvältä viljelty maa kykenee antamaan. Alempana esitetään eräitä tilastollisia tietoja valkojuurikasviljelyksestä ja raakasokuriteollisuudesta Saksassa ja Ruotsissa viitenä viime vuonna:

Valkojuurikasviljelystä ja raakasokuriteollisuutta koskevaa tilastoa viideltä viime vuodelta.

	Saksasta.					Ruotsista.				
	1909/10	1908/09	1907/08	1906/07	1905/06	1909/10	1908/09	1907/08	1906/07	1905/06
Tehtaiden lukumäärä	356	358	365	369	376	22	21	20	19	19
Juurikasviljelysala, ha	449,172	434,886	448,493	444,183	471,742	33,500	31,920	31,000	29,525	27,750
Juurikassato, milj. tonnia	12,9	11,8	13,4	14,1	15,7	0,896	0,866	0,771	1,029	0,824
Sato ha:lta, tonnia	28,7	27,1	30,0	31,7	33,4	26,8	27,1	24,9	34,8	29,7
Sokurituotanto, tonnia	?	2,079,221	2,138,731	2,242,046	2,400,771	?	131,000	109,400	155,700	122,400
Juurikkaiden sokuripitoisuus %	—	—	—	—	—	15,79	16,60	16,18	17,32	16,12
Saatu sokurimäärä %	14,94	17,63	15,99	15,80	15,23	?	15,63	14,13	15,13	14,85
Sokurituotanto ha:lta, kg	?	4,783	4,763	5,048	5,076	?	4,104	3,529	5,274	4,411
Juurikastonnin hinta, Smk	?	26,41	24,66	23,28	24,80	30,80	30,80	28,00	28,00	28,00
Lisähinta korkeammasta sokuripitoisuudesta	—	—	—	—	—	0: 70	2: 20	1: 68	2: 57	5: 69
Yhteensä juurikkaiden hinta	—	—	—	—	—	31: 50	33: —	29: 68	30: 57	33: 69
Maanviljelyksen bruttotulo juurikasviljelyksestä, milj. Smk.	—	311,6	332,5	330,3	399,4	28,3	28,6	22,9	31,4	28,3
Maanviljelyksen nettotulo juurikasviljelyksestä ha:lta, Smk.	—	120: 50	133: 90	139: 90	233: 10					
Tehtailijan nettovoitto ha:lta Smk.	—	187: 80	130: 20	69: 90	102: —					
Koko voitto ha:lta, Smk.	—	308: 30	264: 10	209: 80	131: 10					

Kuten ylläolevasta taulukosta selviää, on raakasokuritehtaiden lukumäärä Saksassa vähentynyt viimeisinä viitenä vuonna kaikkiaan 20:llä kun sitävastoin Ruotsiin vastaava lukumäärä samaan

aikaan on noussut 3:lla. Syynä saksalaisten tehtaiden vähenemiseen on ollut se, että niin monet vanhemmat ja pienet tehtaot eivät enää kykene kilpailemaan uusien jättiläistehtaiden rinnalla, joissa on käytäntöön otettu uusimpia parannuksia ja joiden valmistuskulut sen kautta ovat melkoista pienemmät kuin vanhanaikuisempien tehtaiden.

Juurikkaiden viljelysala ei ole Saksassa sanottavasti vaihdellut. Ruotsissa on tämä ala sensijaan näinä viitenä vuonna jossain määrin lisääntynyt. Koko juurikkasato oli suurimmillaan Saksassa v. 1906.

Valmistetun sokurin*) määrä oli suurimmillaan Saksassa vuonna 1905/06 ja Ruotsissa seuraavana vuonna. Suhteellinen sokurinsaanti oli työ kautena 1908/09 kummassakin maassa suurempi kuin koskaan ennen. Juurikasten hintaan Saksassa sisältyy myöskin lisäkorvaus suuremmasta sokuripitoisuudesta sekä rahti tehtaalle, kun sitä vastoin Ruotsissa, kuten taulukosta näkyy, juurikkaiden perushinnan lisäksi tulee lisähintaa sekä sitäpaitsi puoli juurikkaiden rautatierahdista, jonka tehtaot suorittavat. Ruotsin tehtaot antavat juurikkaansiemenet ilmaiseksi viljelijöille.

Juurikasviljelyksen tuottama maanviljelyksellinen bruttotulo Saksassa on saatu »Lichtin» tilastollisesta aikakauskirjasta, kun sitä vastoin ruotsalaisten vastaavat luvut ovat lasketut kertomalla juurikashintaluvut vuoden vastaavalla satotulosluvuilla, ja ovat ne niin ollen Ruotsiin nähden vain summittaisia. Saksalaiset nettotuloluvut ovat niinkään otetut »Lichtistä», jossa juurikasviljelyksen keskimääräiset kulut ilmoitetaan Smk:ksi 600 h:lta. Tämä nettotulo luonnollisesti vaihtelee vuodesta vuoteen riippuen sekä satotuloksista että juurikashinnoista. Maanviljelyksellä on kaikinäinä viitenä vuonna ollut juurikasviljelyksestä *nettovoittoa*, jota sitä vastoin raakasokuriteollisuudella ei aina ole ollut, sillä tehtaiden nettotappio v. 1905/06 oli Smk. 102 ha:lta samalla kuin maanviljelijät samana vuonna juurikasviljelyksestään saivat nettovoittoa Smk. 233: 10 ha:lta. Seurauksena tästä epätasaisesta voiton jakaantu-

*) Sokurilla tarkoitetaan tässä ruskeata raakasokuria (88 % tuottoista). Venäläistä kristalli- tai kidesokurilla on n. 99 % tuotto ja muunnetaan valkea kidesokuri ruskeaksi raakasokuriksi käyttämällä suhdetta 90 : 100, s. t. s. 90 osaa kidesokuria katsotaan vastaavan 100 osaa ruskeata 88 % tuottoista raakasokuria.

misesta oli että juurikkaiden hinta seuraavaksi vuodeksi aleni. Sekä maanviljelyksen että tehtaitten yhteinen voitto on neljänä viime vuonna tasaisesti noussut ja tehtailijain lisääntyvä voitto aiheuttaa juurikkaiden hinnan nousun seuraavaksi työkaudeksi. Ruotsista valitettavasti puuttuu vastaavia lukuja siitä, miten hehtaarin nettotulo jakautuu maanviljelyksen ja teollisuuden kesken.

Vuonna 1907 oli Ruotsissa raakasokuriteollinen suoja 18.2 penniä kg:lta ja tuli tästä suojasta 9.3 penniä maanviljelyksen ja jäännös 8.9 penniä teollisuuden osalle. Ruotsissa on siis kotimaisen raakasokuriteollisuuden suojasta suurempi puoli tullut maanviljelyksen hyväksi korkeampien juurikashintojen muodossa. Sokurijuurikasviljelyksen suoranaiset työpalkat ovat Ruotsissa olleet vähintään Smk. 350 ha:lta ja päivätöiden luku raakasokuritehtaissa n. kuusi kutakin valmistettua raakasokuritonnia kohti. Jos otaksuu että Suomessa voitaisiin valmistaa 40,000 tonnia sokuria vuosittain ja että noin 20,000 ha juurikasviljelyksiä tarvittaisiin tämän raakasokurimäärän valmistusta varten, niin tulisi kotimainen valkosokuriteollisuus tuottamaan maallemme seuraavat vuotuiset työpalkkamäärät:

Oikeat luvut ovat:	
Maanviljelyksessä $20,000 \times 350$ mk = n. Smk	7,000,000
Raakasokuritehtaissa 40,000 tonnia \times	
6 päivätyötä = 240,000 päivätyötä	
à Smk 4: 50 n.	1,080,000
	<hr/>
	Yhteensä Smk 8,080,000

Siis vähintään 8 milj. markkaa vuotuista ansiota maatilajelevälle väestöllemme ja työväellemme. Näihin summiin ei ole laskettu eri tehtaiden hallintokuluja eikä myöskään suurempien maatilain hoitokuluja. Venäläisen kidesokurin nykyisen hinnan mukaan (Rpl. 2: 90 puudalta suomalaisessa satamassa) saa maamme edellämaintusta 40,000 tonnin sokurimäärästä Venäjälle vuosittain suorittaa noin 18 milj. Smk., joka summa, jos sokuri Suomessa tuotettaisiin, jäisi oman maan hyväksi.

Nuo 7 milj. markkaa, jotka 20,000 sokurijuurikasviljelyksessä olevan hehtaarin kautta puhtaina työpalkkoina tulisivat maamme maanviljelyksen hyväksi, ovat niin käsitettävät, että tästä summasta on vähennettävä sen työpalkan määrä, joka ilman sokurijuurikasviljelystä tarvitaan saman alan viljelykseen, jota summaa en voi arvioida. Ero juurikasviljelyksen ja muun viljelyksen tuottamain työpalkkain välillä olisi niin ollen se lisätulo, jonka juurikasviljelys tuottaisi yksistään maanviljelystyöväelle. Tähän tulee vielä lisäksi maanviljelijäin nettovoitto juurikasviljelyksistään.

2:ksi. Apulannoituskulut.

Professori Gösta Grotenfeltin suosiollisen ilmoituksen mukaan tulee käyttää hehtaaria kohti vähintään:

200 kg	Chilisalpietaria	à 27 p.	kg	Smk.	54
300 »	Superfosfaattia	à 10 »	»	»	30
200 »	37 ⁰ / ₁₀₀ Kalisuolaa	à 16 »	»	»	36

Summa hehtaaria kohti Smk. 120

Ruotsista saatujen tietojen mukaan nousevat kuitenkin apulannoista johtuvat kulut vähintään Smk. 148: 40 ha:lta, jonka vuoksi meillä runsaiden juurikassatojen saavuttamiseksi on otaksuttava vähintään Smk. 150 uhrattava apulantoihin ha:ta kohti.

3:ksi. Sokurijuurikkaiden minimihinta.

Useat maanviljelijät maassamme katsovat että 600 markan hehtaarin bruttotulo juurikasviljelyksestä, s. t. s. 20 tonnia sato ha:lta ja 30 mk:n hinta tonnista, ei ole omiansa erityisesti vetämään puoleensa, koskapa maanviljelijä etelä-Suomessa voi viljellä muita kasveja, kuten perunoita, turnipsia y. m., jotka antavat vähintään yhtä suuren netto-

tulon kuin sokurijuurikas tässä mainitun hinnan mukaan.

30 markan hintaa sokurijuurikastonnilta pitävät useat viljelijät vähimpänä, millä voi juurikasviljelystä edes ajatella alkavaksi. Tämän hinnan tulisi olla vapaasti tehtaassa ja olisi tehtaan suoritettava puolet rautatie- tai laivarahdista.

Toimienpiteenä, joka voisi kohottaa juurikasviljelyksen harrastusta maassamme, on muun muassa mainittu se, että sokurinvalmistuskausi olisi jaettava kahteen osaan, niin että syksyisin käytettäisiin raaka-aineena saaristosta ja rautatien varsilta sekä tehtaan lähimmistä ympäristöistä saatuja juurikkaita, kun sitävastoin ne juurikkaat, joita on hevosella kuljetettava yli 3 tai 5 kilometriä, käytettäisiin vasta tammikuulla, jolloin etelä-Suomessa varmasti voi otaksua rekikeliä alkaneeksi ja lyhyempien talviteiden helpoittavan juurikkaiden kuljetusta asemille tai tehtaaseen. Juurikashevოსkuorman keskisuuruus arvioidaan korkeintaan 400 kg:ksi kesäkelillä ja 600 kg:ksi talvikeilillä. Jos tehtaan työkausi täten jakautuisi kahtia, eivät maamiehet syyskiireiden aikana tarvitsisi käyttää hevosiaan juurikkaiden kuljetukseen, vaan voisivat pitää tärkeät syyskyntönsä etualalla, joka varsinkin aikaisen talven tullen on perin suotavaa.

On edelleen pidetty suotavana, että ne maanviljelijät, jotka vasta tammikuulla voivat juurikkaansa tuoda tehtaalle, saisivat jo marraskuun 1 p:nä, sadon korjattua, ennakkomaksua hyvin peitetystä ja pakkaselta suojatuista juurikkaista. Sato määrän arvioiminen olisi silloin vain summittaista, tilavuusmittoihin perustuvaa (1 hl. = n. 65 kg). Jos juurikkaat peitetään tarpeeksi vahvalla maakerroksella, niin etteivät ne joudu suurempien lämpövaihteluiden alaisiksi, niin voivat ne tosin säännöllisinä vuosina vähintään säilyttää sokuripitoisuutensa tammi—helmikuulle saakka, vieläpä suotuisissa oloissa maaliskuullekin. Kovin leudot säät kuitenkin helposti turmelevat juurikkaiden kestävyuden, varsinkin jos jäätyneet juurikkaat pääsevät sulamaan, ennenkuin ne joutuvat tehtaissa käsiteltäväksi. Nykyaikoina pyritään sen vuoksi kaikkialla ulkomailla mahdollisimman suuressa määrin lyhentämään juurikastyökautta sokuripitoisuuden vähenemisen ehkäisemiseksi. Niinpä pidetään Tanskassa 70 päivän työkautta suotuisimpana.

4:ksi. Juurikasjätteiden laatu.

Vuosikymmeniä yksinomaan käytetty diffusio-nimenettelytapa on viime aikoina saanut kilpailijoikseen ei ainoastaan n. k. »Steffenin Brühmetod» nimistä menettelytapaa vaan myöskin toisia parannettuja diffusionimenettelyjä kuten »Hyros-Rak» y. m. Steffenin tavan sanotaan antavan 4 0/0 vähemmän sokuria kuin tavallinen diffusioni, mutta sensijaan se jättää aivan erinomaista karjanrehua, n. k. »sokurileikkeitä», joiden rehuarvo hyvinkin on vehnäleseiden tasalla. Steffenin tapaa käyttäessä tulee sokurimehu melkoista puhtaammaksi kuin diffusionia käyttäessä ja kun Steffenin tavalla ei synny mitään jätevettä, niin johtuu siitä paljon vähemmän rettelöitä alempana asuvien kanssa kuin diffusionilla. Jotta tätä viime mainittua käyttäessä päästäisiin valituksista jäteveden vahingollisuudesta kalavesissä y. m. niin on ehdotettu useita parannuksia tavalliseen diffusioniin ja on »Hyros-Rak» yksi tällainen. Muutamilta tahoilta ilmoitetaan, että Steffeniä käyttäessä jäätyneet juurikkaat eivät ollenkaan voi tulla kysymykseen. Seikka, joka oli voittamattomaksi esteeksi tämän tavan käytäntöön ottamiseksi meidän maassamme.

Steffenin sokurileikkeitä ei voida edeltäpäin kuivaamatta panna varastoon. Diffusionia käyttäessä onkin viime aikoina yhä enemmän alettu kuivata tuoreita leikkeitä, jolloin ne kestävät rajattoman kauan ja kannattavat paljon suurempia kuljetuskuluja niitä tehtaasta viljelijöille lähettäessä, kuin kosteat leikkeet tai niistä käymisellä eli happanemisella saatu n. k. juurikas-massa. Leikkeitä kuivattaessa voidaan melassikin niihin sekoittaa, jolloin saadaan hyvin haluttua rehua »melassileikkeitä».

Meillä tulee juurikasviljelysten ja raakasokuritehtaitten etäisyys toisistaan varmaankin keskimäärin olemaan paljon suurempi kuin muissa maissa on laita, jonka vuoksi juurikasjätteiden kuivaaminen tulee olemaan ehdottoman välttämätöntä. Kysymys siitä, mikä näistä eri tavoista parhaiten meidän oloihimme soveltuu, on vielä lähemmin tutkittava ja menettelytavan valitseminen jätettävä toistaiseksi kokonaan avoimeksi. Allaoleva taulukko näyttää erilaisten juurikasjätteiden kokoumuksen ja saantimäärän:

	Tuoreet leikkeet.	Tuore juurikas-massa.	Kuivattu juurikas-massa.	Kuivatut melassi-leikkeet.	Kuivatut sokuri-leikkeet.
Vettä	92.0	90.5	11.2	10.0	8.6
Raakaa proteinia	0.7	0.9	8.1	8.7	7.1
Raakaa rasvaa	0.1	0.2	0.6	0.3	0.4
Typettömiä extraktiaineita .	6.7	7.6	58.5	60.8	67.9
Celluloosaa	—	—	17.6	13.8	11.8
Tuhkaa	0.5	0.8	4.0	6.4	4.2
	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
100 juurikaskilosta saadaan					
kg. n.	60	50	6.0	?	10
Hinta tonnilta tehtaassa n.					
Smk.	5: 60 à 10 5: 60 à 10 90 à 150	?	?	?	155 à 160

5:ksi. Raakasokuritehtaan perustamiskulut.

Täysin ajanmukaisen raakasokuritehtaan perustaminen uudenaikaisine laitteineen juurikasten ja jätteiden kuljetusta varten on hyvinkin mutkikas asia. Halvimman arvion mukaan nousevat sellaisen tehtaan perustamiskulut, jonka vuorokautinen käyttökkyky on 200 tonnia

juurikkaita	n.	Smk.	1,700,000
Lisäksi tulee: avustuksia kolmena ensi vuonna	»	»	300,000
Ennakkomaksuja viljelijöille	»	»	300,000
Liikepääoma	»	»	200,000
		Yhteensä Smk.	25,000,000

Samojen arvioperusteiden mukaan nousevat perustamiskulut 400 tonnin tehtaassa	n.	Smk.	2,300,000
Avustuksia kolmena ensi vuonna	»	»	300,000
Ennakkomaksuja viljelijöille	»	»	300,000
Liikepääoma	»	»	300,000
		Yhteensä Smk.	3,200,000

Konetehtaat eivät ole tahtoneet antaa tarjouksia 100 tonnin tehdasta varten, koska heidän ilmoituksensa mukaan niin pienen tehtaan perustuskulut tulevat suhteettoman korkeeksi, vieläpä muutamilta osilta kalliimmiksi kuin 200 tonnin tehtaissa, kun niin pientä valmistusta kuin 100 tonnia varten, täytyy valmistaa uusia malleja eräitä koneita varten. Ei niin ollen voida ajatellakaan perustaa uusilla koneilla varustettavaa tehdasta 100 tonnin vuorokautista käyttöä varten. Ainoa tapa saada raakasokuritehtaan perustamiskulut maassamme alenemaan lienee se että ulkomailta ostetaan vanha, pienempi tehdas. Sellaisia on melkeinpä joka vuosi myytävänä ja voisi sellaisia kokonaan muuttaa tänne. Jos asia niin järjestettäisiin, tulisi kuitenkin rahti, koneiden ylös-pano, konetulli, teitten, sivuraiteiden, siltojen ja rakennusten rakentamiskulut nousemaan jokseenkin samaan kuin uuden tehtaan perustamiskulut. Ranskassa on vielä olemassa 37 ja Saksassa 4 tehdasta, joiden vuorokautinen valmistuskyky on 200 tonnia tai vähempi. Onhan mahdollista, että ensimmäinen tehdas tätä vaihtoehtotusta käyttämällä voisi saada koneilleen tullivapautta, mutta aivan varmaa se ei suinkaan ole.

Jos vanhaa tehdasta tänne muutettaessa luovutettiin antamasta apurahoja ja ennakkomaksuja viljelijöille sekä muuten koetettaisiin olla mahdollisimman säästäväisiä rakennuskuluihin nähden ja vielä ensi työvuonna jätettäisiin eräitä työtäsäästäviä kuljetuslaitteita pois ja tyydyttäisiin 150,000 markan liikepääomaan, niin voitaisiin mahdollisesti tehtaan perustamiseen tarvittava pääoma saada alenemaan 1,200,000 markkaan. Valmistuskulut tulevat kuitenkin tällaisessa vanhanaikaisessa tehtaassa nousemaan noin 25 markkaan juurikastonnilta jos juurikassato on n. 15,000 tonnia, kun sitä vastoin vastaavat luvut täysin ajanmukaisessa tehtaassa, juurikasmäärän ollessa saman, otaksuin 20 markaksi tonnilta, sekä juurikasmäärän ollessa 21,000 tonnia 18 markaksi ja sen ollessa 27,000 tonnia vain 16 markaksi, kaikki ilman kuoletuksia. Saksalaisissa tehtaissa sanotaan halvimpien valmistuskulujen (jos ei kuoletuksia oteta lukuun) olevan vain vähän alle 8 markkaa juurikastonnilta, mutta silloin kulutetaan yhdessä tehtaassa vuorokaudessa 2,000 tonnia ja yhtenä työvuonna 165,000 tonnia juurikkaita.

Kun pienimmänkin tehtaan perustaminen uusine

koneineen vaatii niin suuria kuluja, että perustuspääoman korot sekä kuoletukset vievät suuria summia, sekä koska ehdotetut korkeat juurikas hinnat — 36 mk. tonnilta ja muut suunnitellut edut suuressa määrin kallistavat valmista tuotetta (raakasokuria) niin vaaditaan, jos mieli yrityksen kannattaa kutakin työkautta varten vähintään 15,000 tonnia juurikkaita, jos niiden sokuripitoisuus on 14 0/0, tai 10,000 tonnia, jos sokuripitoisuus on 15 0/0.

Jos taas tyydytään vanhoihin koneihin ja lykätään ajanmukaisten kuljetuslaitteitten hankkiminen ensimmäisiltä vuosilta tuonemmaksi, niin että perustamispääoma ei nouse yli 1,200,000 markan, niin on valmistus kannattavaa jo siinä tapauksessa, että koko sato on 10,000 tonnia ja sokuripitoisuus 14 0/0 tai sato 7,000 tonnia ja sokuripitoisuus 15 0/0.

Molemmat vaihtoehdotukset, sekä vanhojen että uusien koneiden käyttö, edellyttävät että sokurihinnat pysyvät niin korkealla kuin ne nykyään ovat, s. t. s. n. 87 p. kg. valkoista raakasokuria vastaen 82 à 83 p. kg. keltaista, 88⁰ tuottoista raakasokuria.

6:ksi. Veroituskysymys.

Niin kauan kuin kotimainen valkojuurikassokurin valmistus ei ole minkäänlaisen veroituksen alainen, on sen nauttima suoja 36 penniä kilolta, vastaten venäläiselle sokurille vahvistettua tullia kokonaisuudessaan. Tätä suojaa on nyt vieläkin lisätty sen kautta, että venäläisten on onnistunut saavuttaa sokurilleen ylimääräistä hintakoroitusta määräämällä venäläisen Suomeen kohdistavan sokuriviennin rajoitettavaksi. Tämä ylimääräinen rasisus, joka suuruudeltaan on n. 10 p. kilolta, saa aikaan sen, että Suomi nykyään saa vuosittain maksaa Venäjälle yksistään sokurista n. 4 milj. markkaa enemmän, kuin mitä sokurinhinnat maailmanmarkkinoilla edellyttävät. Kotimaisen raakasokurin suoja olisi niin ollen kokonaisuudessaan n. 48 p. kilolta. Ei kuitenkaan ole ole-massa mitään varmuutta siitä, etteivät venäläiset sellaisina vuosina, jolloin juurikas-ala Venäjällä on suurimmillaan ja juurikassadot sekä niiden mukana sokurisaanti on erittäin runsas, heittäisi — kotimaisten markkinain helpoittamiseksi — sokuriliikamääräänsä tänne hintoihin, jotka olisivat tuotantokustannuksia paljonkin pienemmät. Niin

on käynyt useana vuonna perättäin 1900-luvun alulla, mutta voitanev vastaisuudessa, sittenkuin Venäjä länsivaltain kanssa tehdyn sopimuksen mukaan saa Englantiin vuosittain viedä n. 200,000 tonnia sokuria, otaksua etteivät hinnat tule laskeutumaan venäläisten omien tuotantokulujen alapuolelle.

Missä määrin kotimaisen raakasokurin valmistus muutamien vuosien perästä voisi kestää vähäisempää veroitusta, sitä on vaikeata nykyoloissa millään varmuudella arvioida. Tämän teollisuuden verokykyisyyshän ensi sijassa riippuu siitä, millaisia juurikassatoja hehtaarin alalta meillä tullaan saamaan, kuinka sokuripitoisia juuret ovat ja kuinka suuria juurikasmääriä tehtailla on työkautta kohti käytettävänään ilman pitkiä ja kalliita kuljetuksia. Kaikki nämä olosuhteet ovat kuitenkin tekijöitä, joihin nähden ei maassamme ole sanottavia kokemuksia vielä saatu. Moni Suomen maanviljelijä kuitenkin arvelee hyviä sokurijuurikassatoja meillä voitavan saada, jos vain maa on huolellisesti valmistettua ja tarpeeksi työväkeä on kohtuulliseen hintaan saatavissa juurikasmaita hoitamaan.

Ruotsissa, jossa kotimaisen raakasokuriteollisuuden suoja monina vuosina oli erittäin korkea, on sitä viime aikoina suuressa määrin vähennetty, mutta katsotaan kuitenkin yleisen hyvän vielä vaativan, että raakasokurin suojan täytyy olla 14 p. raakasokurikiloa kohti. Kun Suomen maanviljelys ei vielä moniin aikoihin voi saavuttaa samaa korkeaa astetta, mikä sillä etelä-Ruotsissa on, täytyy suojan meillä tietenkin ensimmäisinä vuosina olla melkoista suuremman, kuin mitä se nykyään on Ruotsissa. On senvuoksi edellytettävä, ettei Suomessa äkkiä rasiteta kotimaista raakasokuria koko tullimäärällä, vaan voinee toivoa, että tämä maallemme uusi ja siunausta tuottava teollisuus useita vuosia saa nauttia täydellistä verovapautta kunnes maanviljelijät ovat ehtineet sokurijuurikasviljelykseen täysin perehtyä. Tänä ylimenoaikana täydellisine verovapauksineen tulisi maanviljelijäin pyrkiä varovasti ja vähitellen siirtymään syvään kulttuuriin, salaojittamaan maansa ja muuten saattamaan ne hyvään kasvukuntoon sekä kasvattamaan kotimaista työvoimaa juurikasmaita hoitamaan. Tarkoitus olisi saada raakasokurivalmistus puhtaasti kansalliseksi teollisuudeksi, joka laajoissa väestökerroksissa ja etenkin

pieniviljelijäin kesken levittäisi varallisuutta ja siunausta.

Lopuksi on vielä kajottava kysymykseen, কেন on otettava alote juurikasviljelyksen uusimiseen maassamme ja sen mukana yhden tai useamman raakasokuritehtaan perustamiseen. Ensi silmäyksellä näyttää aivan luonnolliselta, että nykyisten sokuritehtaitten tulisi asettua yrityksen etuneen, ne kun ensi sijassa saavat kärsiä venäläisen raakasokurin hintain kohoamisesta. Kun kuitenkin ottaa huomioon, että raakasokuriteollisuus on niin läheisessä yhteydessä maanviljelyksen kanssa, lienee meikäläisissä oloissa oikeampaa, että maanviljelijät itse ottavat asian käsiinsä ja perustavat tarkoitusta varten osakeyhtiön. Osakkeiden suuruushan voidaan määrätä niin pieneksi kuin 100 mk:ksi, eivätkä maanviljelijät tarvitseisi suuria määriä uudessa yrityksessä merkitä, sillä nykyiset sokuritehtaat lienevät kyllä taipuvaisia osakkaita merkitsemällä tai muulla tavoin rahallisesti uutta liikettä tukemaan. Pääasia vain on, että maanviljelijät ovat yhtiön hallituksessa edustettuina ja voivat siinä yritystä johdattaessa etujaan valvoa.

Jos alote valkosokuriasiassa otetaan maanviljelijätaholta, tulee aate heti saamaan vastakaikua ja kannatusta laajoissa väestökerroksissa. Ei voitane suosittaa, että nykyisten valtiollisten olojen vallitessa käännettäisiin hallituksen puoleen minäkäänlaisella anomuksella asiassa, mitä kotimaisen raakasokurin verovapautteen tulee.

Rohkean senvuoksi toivoo, että maamme maanviljelijät — oivaltaen sen äärettömän hyödyn, mikä koko maalla ja ensi sijassa sen maanviljelyksellä olisi sokurijuurikasviljelyksestä — asettuisivat eturiviin valkosokuritehtaan perustamiseksi maassamme.

Helsingissä 3 p. maaliskuuta 1910.

A. E. Alftan.

